

av Jens Holm m.fl. (V)

med anledning av prop. 2013/14:183 Lag om handel med timmer och trävaror

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bestämmelser som ska komplettera timmerförordningen och förordningar som meddelats med stöd av denna bör införlivas i miljöbalken.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sanktioner för överträdelse av timmerförordningen ska motsvara straffskalan för artskyddsbrott och grovt artskyddsbrott (från böter upp till 4 års fängelse).

2 Bakgrund

I propositionen föreslår regeringen en särskild lag med kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden (timmerförordningen).

3 Miljöbalken kan komplettera timmerförordningen

Timmerförordningen syftar bl.a. till att fastställa skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på inre marknaden samt skyldigheter för handlare. Enligt förordningen är det förbjudet att släppa ut timmer från olaglig tillverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer på unionsmarknaden. Förbudet gäller oavsett om den olagliga avverkningen skett inom EU eller i tredjeland. Regeringen föreslår att det ska införas en ny nationell lag för att komplettera timmerförordningen och förordningar som meddelats med stöd av den förordningen. I likhet med Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Naturskyddsföreningen och WWF anser Vänsterpartiet att

miljöbalkens mål och tillämpningsområde redan har en naturlig anknytning för syftet med lagstiftningen. En del av de lagöverträdelser som kan bli aktuella regleras dessutom redan i dag i miljöbalken. Brott mot miljöbalken hanteras alltid av särskilt utbildade utredare inom polisen och miljöåklagare blir förundersökningsledare, vilket stärker hög sakkompetens. Därför ser vi inte skäl till att en ny lagstiftning införs. Bestämmelser som ska komplettera timmerförordningen och förordningar som meddelats med stöd av denna bör införlivas i miljöbalken. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4 Grova miljöbrott kräver kraftfulla sanktioner

Av straffbestämmelser i skogsvårdslagen framgår att den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelser i lagen kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Sådana brott kan exempelvis vara överträdelser av avverkningsförbud eller villkor i beslut som gäller avverkning av skog. Med anledning av detta bedömer regeringen att timmerförordningen och skogsvårdslagen har likartade skyddsintressen och att straffskalan för överträdelser av bestämmelser i timmerförordningen bör vara densamma som straffskalan för brott mot skogsvårdslagen dvs. böter eller fängelse i högst sex månader. Vänsterpartiet anser, i likhet med ett flertal myndigheter och organisationer, att dessa föreslagna sanktioner varken är tillräckliga eller proportionella. Vi delar synpunkterna från Skogsstyrelsen, Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Naturskyddsföreningen och Världsnaturfonden att straffskalan bör vara densamma som för artskyddsbrott enligt 29 kap. 2 b § miljöbalken.

Timmerförordningen kompletterar annan EU-rättslig miljölagstiftning, framför allt förordningen om skyddet av vilda djur- och växtarter (CITES- förordningen). Därför bör Sveriges sanktioner för överträdelser av bestämmelser i timmerförordningen ligga i nivå med motsvarande sanktioner för överträdelser av förordningen om artskyddsbrott i miljöbalken.

Naturvårdsverket framhåller i sitt remissvar att båda förordningarna syftar till att reglera EU:s inre marknad (som är en av världens största avseende timmer och träprodukter) genom att säkerställa att virke och produkter av virke är av legalt ursprung samt att handeln med virke och produkter av virke från hotade trädslag är hållbar och inte påverkar de vilda populationerna negativt.

Regeringen hävdar i propositionen att det är tillräckligt att straffbestämmelsen i timmerförordningen görs subsidiär till bestämmelsen om artskyddsbrott i miljöbalken.

Det innebär att om gärningen är belagd med samma eller strängare straff enligt bestämmelsen om artskyddsbrott så ska den bestämmelsen tillämpas. Vänsterpartiet menar att detta inte är tillräckligt för att sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Vi delar Naturvårdsverkets bedömning att det inte är tillräckligt att den nya föreslagna straffbestämmelsen i lag om handel med timmer och trävaror är underordnad miljöbalken och brottsbalken. Timmerförordningen kopplar även till överträdelser i tredje land och miljöbalken är därmed inte tillämplig i annat fall än avseende hotade arter eller brott kopplade till skyddade områden nationellt.

Sanktioner för överträdelse av timmerförordningen ska motsvara straffskalan för artskyddsbrott och grovt artskyddsbrott (från böter upp till 4 års fängelse). Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 31 mars 2014

Jens Holm (V)

Torbjörn Björlund (V)

Siv Holma (V)

Hans Linde (V)

Kent Persson (V)